

YI CART YI BEN STZ'IBAL PAWL SCYETZ YI E' AJ GALACIA

Xe'tzbil yol Pawl

1 ¹I bin jalu' e'u' wajwutz, in Pawl. Chakij chin tan Kataj Ryos, nin bixba'n chint ta'n tetz jun mero apostl. Na nk'e'tz jun wunak nchin chakon tzaj, nin nk'e'tz jun wunak nchinbixban, ma na i'tz Jesucristo yi jun yi itz'ij jun tir ñchixol' alma' tan porer Kataj. ²Ej nin yi in wetz, scyuch' e' kajwutz yi ate' swe'j, na katzan tan stz'ibe'n nin yi carte'l scyeru' yi e'u' yi najlche'u' lakak e'chk ama'l cwent Galacia. ³Tak' tzaj Kataj Ryos tu Kajcaw Jesucristo yi banl tu tzatzin paz squibu!. ⁴Yi Jesucristoja'tz yi na wal nin scyeru', ya'stzun yi jun yi ntak' tib tk'ab quimichil tan ñchojle'n kil, nin tan kelse'n tk'ab yi ilc'ol. Ya'stzun tulejtz na ya'stzun tajbil Kataj Ryos. ⁵Kak'e' bin kak'ajsbil tetz, tetz ben k'ej ben sak. Amén.

Qui'c jun chusu'n yi nink kaclax ta'n

⁶Ma jalu' e'u' wajwutz, wi'nin na ne'l yab scye'ju' yi jalcunin tzan cyaje'n cyen quilolu' Ryos. Wech i' e' moxon tzajul' tan yi banl talma' Cristo. Poro lastum yi tzan chixome'n u' te juntil jilwutz chusu'n tan chicolpe'n klo'u'. ⁷Poro iñkaj at tzunk jun chusu'n yi ba'n kaclax ta'n. I tu na at e' ñchixol'u' yi na chitzan tan chixux'e'n, nin tan po'tze'n yi ñchusun Cristo. ⁸Poro swale' nin jun cyajtza'klu', kol tz'oc jun tan xtxole'n juntil jilwutz chusu'n tan chiclaxe'n u', nin ko qui na xom te yi chusu'n yi ja wi't katxol scyeru', tz'ocopon Ryos tan cawse'n yi juna'tz. Nin sotzel wutz sbne'. Mpe ink no'c tan xtxole'n juntil jilwutz chusu'n, quil cyocsaju' na ko ya'tz tzimban, Ryos tz'ak'onk incaws tan insotze'n. Ej nin yi nink tz'opon tzaj jun ángel tcyaj' tan xtxole'n juntil jilwutz chusu'n, quil cyocsaju', na scawsok tera'tz tan Ryos. ⁹Walnak nin jun tir scyeru', nin swale' nin juntil tir: Ko at jun tz'oc tan xtxole'n juntil jilwutz chusu'n yi qui xomij te yi chusu'n yi ja wi't quibitu', quil cyocsaju', na scawsok tera'tz tan Ryos.

¹⁰Yi xtxolbila'se'j yi na chintzan tan talche'n nin scyeru', nk'e'tz yi ik tan cyak'olu' ink'ej, ma na i'tz tan tk'ol Ryos ink'ej. Iñkaj ya'stzun wajbil tan cyak'ol alchok jilwutz wunakil ink'ej. Na yi najk chintzan tan joyle'n ink'ej ñchiwutz wunak, nk'e'tz tzunk klo' in jun ñchakum Cristo.

Nk'e'tz wunak txumul tetz yi ñchusun Pawl

¹¹Ma jalu' e'u' wajwutz, quil cyocsaju' juntil chusu'n yi apart. Na yi chusu'n yi intxolnak scyeru', nk'e'tz wunak tu' txumul tetz, ma na kawutzile'n cu'n

Jesucristo. ¹²Na nk'e'tz cho'nk wital scyetz wunak, nin cya'l jun mmo'c tan inchusle'n te'j, ma na ntin Cristo a'lon swetz.

¹³Na bita'nt cyanu' yi ñe'n cu'n wutane'n sajle'n tan banle'n tane'n yi ketz kacstumbr yi o' judiy. Ej nin bita'nt cyanu' yi chin cham nin in sajle'n tan chibuchle'n yi e' yi e' xom te Cristo. Na yi wajbil sajle'n i'tz tan cyele'n cu'n klo' swutz. ¹⁴Ncha'tz yi atin tzaj tan banle'n tane'n kacstumbr yi o' ketz yi o' judiy, ntin cu'n in at inxç'atnakil ñchiwutz yi e' mas wuch' te yi jun tiempa'tz. ¹⁵Poro bixba'n chint tan Ryos yi ntaxk nu'l itz'ok tan inxcone'n tetz i!. Na tan tu' yi banl talma' i' ja chin je' xtxa'lol. ¹⁶Ej nin yi tpone'n yi k'ejal tan inxcone'n tetz, ja ñchaj yi tetz Cy'ajl swetz. Ya'stuzn tulejtz na yi tajbil i' i'tz tan imbene'n tan xtxole'n yi balaj stziblal tetz Cristo scyetz yi e' yi nk'e'tz e' judiy. Yi wi't ñchajol tib Jesucristo tzinwutz cya'l nin inxna'ke't tan jakle'n tkanil wajtza'kl. ¹⁷Ncha'tz quinin nxna'k tan jakle'n wajtza'kl scyetz yi e' apostl yi ate' Jerusalén. Ma na cho'n xna'ke'n tul jun ama'l tz'inunin tu' cwent Arabia. Ej nin yi wele'n tzaj Arabia, cho'n wupone'nt junt tir le tnum Damasco.

¹⁸Ma yi tele'n ox yob kalena's tzun xna'ke'ntz Jerusalén tan yol tu kajwutz Lu!. O'laj k'ej nna'tijtz tuch!. ¹⁹Poro quinin wil chiwutz yi e' mas apostl ntin cu'n Jacow yi titz'un Kajcaw Jesucristo. ²⁰Ej nin sak swutz Ryos yi bintzi yi yol yi na wal nin scyeru'. Nk'e'tz wi wak' tu'.

²¹Ej itzun bantz yi ticy'e'n pone'n yi cobox k'eja'tz wa'n, cho'n tzun xna'ke'n lakak e'chk ama'l cwent Siria, nin tul e'chk ama'l cwent Cilicia. ²²Ma yi e' cmon creyent yi najlche' lakak e'chk ama'l cwent Judea, quinin cyajskej inwutz. ²³Ntin tu' intziblal nsken quibit. Ej nin yi intziblal yi nsken quibit i'tz: "Yi jun aj xitunl yi ocnak tan kaxite'n, na tzan i' jalu' tan xtxole'n yi balaj stziblal te yi jun yi ja k'uke' ketz kac'u'l te'j. Wech na ocnak i' tan xite'n yi kachusu'n," che'ch. ²⁴Yi quibital yi jun xtxolbila'tz, nin e' octz tan tak'le'n chik'ajsbil swutz Ryos.

Qui'c paltl yi ñchusu'n Pawl ñchiwutz yi e' mas apostl

2 ¹Ma yi tele'n cyajlajt yob, nintzun imben junt tirtz Jerusalén. Xomche' Bernabé tu Tito swe'j. ²Ja xna'k Jerusalén, na nin ñchaj Ryos swetz yi ya'stuzn tajbil i' tan imbene'n. Ma yi wupone'n, bixe' jun katxumu'n ntin scyuch' yi e' wi' banl wi' yi chin tz'aknak cu'n e!. Ej nin yi koque'n tan yol, ja no'c tan xtx'olche'n xo'l yi chusu'n yi na intxol scyetz yi e' yi nk'e'tz e' judiy. Ya'stuzn wulejtz tan ma'l'e'n yi inchusu'n yi ko ba'n nka qui!. Na lastum ko qui'c xtxolbil. ³Ej nin xomij yi kajwutz Tito swe'j. Nk'e'tz judiy i' poro quinin cyal yi tajwe'n tan banle'n circuncidar i!. Cha'stuzn te ja lajluchax yi ba'n atit inchusu'n. ⁴Poro tc'u'l yi jun katxumu'na'tz yi oc, at cobox yi cyocsaj quib tetz creyent. Poro quinin xom chiwi' te ketz katxumu'n, na yi cyetz cyajbil i'tz tan kabnol tane'n yi ley. E' octz skaxo'l tan ma'l'e'n tu' yi kachusu'n, yi ja ke'l liwr tk'ab yi ley nin yi qui tajwe'n tan kaje'n pone'n te jun c'oloj ca'wl na ja wi't ko'c tk'ab Cristo. Yi cyetz cyajbil i'tz yi nink ko'c pres jak' ca'wl yi ley. ⁵Poro quinin kak' ama'l scyetz. Na yi ketz kajbil i'tz yi qui'c cabej chic'u'l' te yi balaj stziblal yi ja wi't quibitu!.

⁶Inti yi e' wi' banl wi'a'tz, quinin jal paltl inchusu'n cya'n. Poro qui'c wetz scyuch' yi ko e' balaj bajjom nka qui!, na qui na tzan Ryos tan xtxumle'n yi mbi eka'n tan jun yaj. Ntina'tz na tzan Ryos tan tilwe'n yi mbi na icy' tkac'u'l. ⁷Poro yi e'a'tz ja tzunk cyal junt ac'aj chusu'n swetz, qui!. Poro ntina'tz mbantz i'tz yi

ja el chitxum tetz yi Ryos nchin bixba'n tan intxolil yi balaj stziblal scyetz yi e' yi nk'e'tz e' judiy, chi yi mban Lu' tan Ryos tan xtxole'n yi balaj stziblal scyetz yi e' judiy. ⁸Na Ryos ocsan Lu' tetz jun apostl tan xtxole'n yi balaj stziblal scyetz yi e' judiy, nin ite'n nin mban Ryos swe'j. Na ja no'c ta'n tetz jun apostl tan xtxole'n scyetz yi e' yi nk'e'tz e' judiy.

⁹Inti Jacow tu Lu' tu Wa'n, yi e' cu'n aj xetze'l tane'n tan xicyle'n yi cmon creyent Jerusalén, yi me'l chitxum tetz yi Ryos mak'on ink'ej tan txoli'n ninin cyak' chik'ab swetz. Bixewe'n tzuntz cyak'un tan kabene'n ketz tu Bernabé tan xtxole'n yi yol Kataj scyetz yi e' yi nk'e'tz e' judiy, ma yi e' cyetz bixewe'n tzuntz cyak'un tan chibene'n tan ak'un ḫchixo'l yi e' judiy. ¹⁰Ntinal'tz cyal sketz yi tajwe'n tan che' kuch'eyal yi e' meba', poro ya'stzun na katzan tan banle'n sajle'n tunintz.

Yi toque'n Pawl tan makle'n wutz Lu' Antioquía

¹¹Itzun bantz te yi atin tzaj le tnum Antioquía, nin opon kajwutz Lu' tan chixajse'n yi e' cmon creyenta'tz. Poro nin no'c tan makle'n wutz i' ḫchiwutz cyakil kajwutz, na tech cu'n tib yi apart tajtza'kl. ¹²Na yi ntaxk chu'l coboxt kajwutz yi e' saj ḫchakol kawutzile'n Jacow, nternin tzatzin Lu' yi nwán scyuch' yi e' kajwutz yi nk'e'tz e' judiy. Poro yi cyule'n yi coboxa'tz, qui't wan i' scye'j, na nin xob i' scyetz tan paj yi na cyal yi tajwe'n tan baje'n circuncidar jun yaj yi ko na taj tz'oc tk'ab Ryos. ¹³Ncha'tz yi e' mas kajwutz judiy, yi najlche'-tz Antioquía, ja chixom te tajtza'kl Lu'. Wech na elnak chitxum tetz yi nk'e'tz tajwe'n yi circuncisión. Poro ncha'tz Bernabé, nin xom nint tajtza'kl scye'j. ¹⁴Poro yi wilol yi quinin xom Lu' te yi xe' yi balaj stziblal, nintzun wal cobox yol tetz ḫchiwutz cunin cyakil yi cmon creyenta'tz. Je tzun waltze'j: "I bin jalu' ta' Lu', o' judiy tuch'u' nin ilenin ja kawan scyuch' yi e' kajwutz yi nk'e'tz e' judiy. ¿Nxac tzun qui na wanu' scyuch' jalu' nin na tzanu' tan talche'n jalu' yi quil chiclax ko quil chixom te ketz kacstumbr?"

Cyakil cu'n wunak na chiclax tan tu' yi na k'uke' chic'u'l

¹⁵"Yi o' ketz tuch'u' ta' Lu', o' mero judiy, na e' mero judiy yi e' kataj katxu!. Nin nk'e'tz o' pajol ca'wl chi quitane'n yi e' awer nak. ¹⁶Poro yi jalu' na el katxum tetz yi cya'l nin jun yi nink ljal balajil swutz Ryos tan tu' yi na buch tib tan banle'n tane'n yi e'chk cstumbr yi na tal yi ley Moisés. Cha'stzun te yi o' ketz yi o' judiy, ja k'uke' kac'u'l te Jesucristo. Ya'stzun kulejtz na ja el katxum tetz yi quil jal kabalajil swutz Ryos tan tu' yil kaban tane'n yi e'chk cstumbra'tz, ma na ntin kol k'uke' kac'u'l te Jesucristo. Na quil jal balajil jun yaj swutz Ryos tan tu' yi na buch tib tan banle'n tane'n yi e'chk cstumbr tetz yi ley Moisés.

¹⁷"I bin jalu', yi o' ketz tuch'u' ta' Lu', o' judiy nin ja jal kabalajil swutz Ryos tan tu' yi ja k'uke' kac'u'l te Jesucristo. Ej nin tan tu' yi ya'tz nkaban o' pajol ca'wl tane'n ḫchiwutz e' kataj. Poro ḫna pe' elepont yi xtxolbile'j yi tan tu' yi na k'uke' kac'u'l te Jesucristo ja kajuch kil? Qui!. ¹⁸Na yi nink k'uke' inc'u'l junt tir te jun xtxolbil yi nsken wal yi qui'c xac ḫchajonk tzuntz yi jun cu'n in pajol ca'wl. ¹⁹Poro te yi xomnakin te yi jun leya'tz ja lajluchax tzinwutz yi qui'c rmeril tan inclaxe'n ta'n. Cha'stzun te ja chinquim tane'n swutz yi jun leya'tz, bantz incambal wutz'ajbil te Ryos. ²⁰Na yi quime'n Cristo swutz pasyon, ni'cu'n yi jajk

chinquim wetz. Cha'stzun te nk'e'tz inchuc na incaw wib jalú!, ma na Cristo na cawun swe'j, na cho'n najlij i' swe'j. Xomij i' tan inxycle'n. Na yi jun tal xutuj Cy'ajl Ryos yi cho'n k'uklij inc'u'l te'j, ya'stzun yi jun yi na tzan tan wuch'eye'n. Wi'nin na pek! i' swe'j, na ja tak' tib tk'ab quimichil tetz inxel.²¹ Cha'stzun te qui na waj yi qui'k tzintz'am yi na tzan Ryos tan toye'n swetz, na qui'c rmeril tan jale'n balajil jun yaj swutz Ryos tan tu' yi na buch tib tan banle'n tane'n yi ley Moisésatz. Yi ya'tzk, émbi tzun klo' xac yi nquim Cristo swutz pasyon?

Ba'n lko'c tetz nitxajil Ryos kol kocsaj cunin

3 ¹E'u' wajwutz aj Galacia, chin juntlen nin cyajtza'klu'. ¿Na' njuclun quen yi jun yab ajtza'kla'tz le chiwi'l'ui? ¿Mbi tzuntz yi qui na chixomu' te ketz kachusu'n yi bintzinin tetz? Na ja lajluchax x̄chiwutzu' yi mbi eka'n tan yi quimichil yi ban Jesucristo swutz pasyon.² Poro ntin na waj lwal jun xtxolbil scyeru'. Quinin mak'lij yi Espíritu Sant scyeru' tan tu' yi jajk chijeporu' te jun c'oloj ca'wl, poro ja ak'lij yi Espíritu Sant scyeru' tan tu' yi ja cyocsaju' yi chusun'i yi txolij scyeru'.³ Poro chin juntlen nin cyajtza'klu' jalú!, na le wutz cyeru' cyajtza'klu' chocoponu' tetz balaj tan tu' yi na chitzanu' tan banle'n tane'n yi e'chk cstumbr tetz yi ley Moisés. Wech le xe'tzbil tzaj ntin ja k'uke' chic'u'l'ui' te yi porer yi Espíritu Sant.⁴ Nin cyakil yi e'chk q'uixc'uj yi icy'nak pon cyanu', qui'c ltak' scyeru' ko k'uklij chic'u'l'ui' te ley Moisés. Poro e'u' wajwutz, nk'e'tz tan cha'tz tu'k nchitiju' q'uixc'uja'tz.

Snajank yi Espíritu Sant ske'j kol kocsaj cunin

⁵Nin ɔi pe' tan tu' yi na chitzanu' tan banle'n tane'n yi e'chk cstumbr tetz yi ley Moisés yi ntak' wit Ryos yi Espíritu Sant scyeru'? Qui!. Nin ɔi pe' tan paj yi nchixomu' te yi ley Moisés mbnixe't e'chk milawr x̄chixo'l'ui? Qui!. Nk'era'tz puntil. Na ja tak' Ryos yi Espíritu Sant scyeru' nin ja bnix e'chk milawra'tz x̄chixo'l'ui tan tu' yi ncyocsaju' yi xtxolbil yi nquibitu'.

⁶Na ya'stzun banak Abraham, ntin tocsaj yi yol Ryos. Ej nin tan tu' yi tocsal yi jun yola'tz ja jal balajil i' swutz Ryos.^a ⁷Yi ko ya'tz banak Abraham, elk bin chitxumu' tetz: Yi e' yi nternin na k'uke' chic'u'l te Ryos chi banak Abraham, ya'stzun yi e' yi na cho'c tetz mero xonl i' tane'n.⁸ Na, tan yi xtxolbil yi tz'iba'nt cyen le tu'j Kataj na el katxum tetz, yi e' yi nk'e'tz e' judiy, sjalok chibalajil swutz Ryos ko ntin icyocsaj yi yol Ryos. Na talnak i' jun balaj xtxolbil tetz Abraham: "Tan aax lwak'wit imbanl squibaj cyakil jilwutz wunak."^b ⁹Yi na elepong yi jun xtxolbila'tz i'tz yi sjalok chibancayakil yi e' yil cyocsaj cunin yol Ryos, chi banak Abraham.

¹⁰Ncha'tz tz'ak'llok chicaws cyakil yi e' yi na cyocsaj yi sjalok chibalajil tan tu' yi na chixom te e'chk cstumbr tetz yi ley Moisés. Na tz'iba'nt cyen: "Alchok scyetz yi qui na jepon tan banle'n tane'n cyakil yi e'chk cstumbr yi tz'iba'nt cyen le ley Moisés, banij tetz cawsa'tz."^c ¹¹Na quil jal kabalajil swutz Ryos tan tu' yi na kabuch kib tan banle'n tane'n yi e'chk leya'tz, na at jun xtxolbil yi tz'iba'nt cyen yi na tal: "Sjalok quitz'ajbil yi e' balaj wunak tan tu' yi na k'uke' chic'u'l te Ryos."^d ¹²Poro apart na tal yi ley Moisés, na qui na tal yi tajwe'n tan k'ukewe'n

^a3.6 Gn 15.6. ^b3.8 Gn 12.3. ^c3.10 Dt 27.26. ^d3.11 Hab 2.4.

kac'u'l, ma na na tal: "Yi e' yil chijepon tan banle'n tane'n, ya'stzun yi e' yi ñchicambaje' yi quitz'ajbil."^e ¹³Poro tan paj yi cya'l jun nak jepon tan banle'n tane'n cyakil e'chk ca'wla'tz, banjت chicaws. Poro Cristo nko' colon tk'ab yi jun kacawsa'tz yi tx'aklij skawutz, na i' ntijon yi kacaws. Nin bintzinin yi xtxolbile'j, na at jun xtxolbil yi tz'iba'nt cyen le tu'j Kataj yi na tal: "Ñche' cawse' Ryos cyakil yi e' yi na chiquim swutz jun pasyon."^f ¹⁴Ej nin ya'stzun ntulej Ryos Jesucristo, bantz ketzal ketz yi banl yi suknak tetz Abraham tentz. Ncha'tz suknak i' yi Espíritu Sant nin ba'n lketzaj kol k'uke' kac'u'l te'j.

Quinin xeye' yi ley Moisés tan xite'n yi yol Ryos yi suknak tetz Abraham

¹⁵Ma jalu', e'u' wajwutz, swale' jun elsawutzil scyeru' yi chin sensiy nin, yi ilenen na kil. Yi na bnix jun u'l tan jun yaj tetz quiwel jun yol, nin na cu' cyen wi k'ab te'j, qui'c rmeril tan cwe'n xitul. ¹⁶Ncha'tz tzun tane'n yi xtxolbil yi bixba'nt tan Ryos tu Abraham. Na at e'chk oy yi suki'nt tan Kataj Ryos tetz Abraham scyuch' yi e' xonl. Poro qui na tal yol Kataj yi tan tu'k e' xonl Abraham ya'stzunk tz'ak'le't yi oya'tz, poro na tal yi tan tu' jun xonl Abraham tz'ak'le't yi oya'tz. Nin i'tz yi Cristo. ¹⁷Poro yi xe' yi chusu'n yi na waj tz'el chitxumu' tetz i'tz: At jun xtxolbil yi talnak Ryos tetz Abraham nin qui'c rmeril tan xite'n. Ncha'tz qui'c rmeril tan toque'n yi ley Moisés tan xite'n, na nsken el cyaj cient tu junaklaj yob yi sukil Kataj yi jun oya'tz tetz Abraham yi tak'le'n yi ley tetz Moisés. Cha'stzun te, qui'c rmeril tan toque'n yi ley Moisés tan xite'n yi xtxolbil yi alijt cyen tan Kataj tetz Abraham. ¹⁸Na kol kal yi tajwe'n tan kaje'n pone'n te yi ca'wl yi ak'ljj tetz Moisés, qui'c tzun klo' xac yi yol yi alijt cyen tan Ryos tetz Abraham. Poro nk'era'tz puntil, na suknak Kataj Ryos yi oya'tz, nin nk'e'tz tajwe'n tan bnol Abraham jun e'chk takle'n tan cambal.

Yi mbi eka'n tan yi ley Moisés

¹⁹I bin jalu' e'u' wajwutz, ko ya'tz bintzi, ñmbi tzun eka'ntz tan ley Moisés? Je puntile'j: Tzantzaj tlen saj tk'ol Ryos yi e'chk leya'tz tan ñchajle'n yi at kapaltil. Ak'ljj yi leya'tz, poro ntin tetz cobox ntzi' k'ej, jalen yi tulake'n yi jun xonl Abraham tan toye'n yi jun oya'tz sketz yi alijt cyen tan Ryos. Ej nin yi tk'ol Ryos yi leya'tz tetz Moisés ntin ja xcon jun ángel ta'n. Ej nin ncha'tz xconak Moisés tan xtx'olche'n xo'l yi jun leya'tz. ²⁰Poro yi sukil i' yi oy tetz Abraham, quinin xcon jun yolol ta'n, nka jun elsanl stzi' i!. Ma na wutzile'n cu'n Ryos bixban yi jun trata'tz. Cha'stzun te at mas k'ej yi suknak Ryos tetz Abraham tu yi tetz xonl swutz yi ley yi ak'ljj tetz Moisés.

²¹Ma jalu' e'u' wajwutz ja bin ko'c tan xtx'ajle'n te yi mbi eka'n tan yi ley Moisés tu yi yol yi alijt cyen tan Kataj tetz Abraham. Iïkaj na tzunk chintzan tan talche'n yi najk tzan yi ley Moisés tan xite'n yi yol yi alijt cyen tan Kataj, na ba'n atit. Qui'c rmeril yi nink chixit quib squibil quib, na at len eka'n cya'n. Apart yi eka'n tan yi ley Moisés, nin apart yi eka'n tan yi yol yi alijt cyen tan Kataj tetz Abraham. Poro qui'c nin jun jilwutz ley yi nink jal kutz'ajbil ta'n. Yi ya'tzk, ja klo' jal balajil jun yaj tan tu' yi mo'c il tan banle'n tane'n. ²²Poro qui', na yi yol Kataj yi tz'iba'nt cyen na tal yi cyakil wunak e' cu'n pres tk'ab yi ilc'ol. Poro alchok

^e3.12 Lv 18.5. ^f3.13 Dt 21.23.

scyetz yi e' yil cyocsaj yi yol yi alijt cyen tan Ryos, nin kol k'uke' chic'u'l te Jesucristo, ḫchicambok cyera'tz te yi jun oya'tz yi suki'nt tan Ryos.

²³Na yi sajle'n yi ley Moisés ya'stzun makol kawutz tan qui kabene'n tul il. Makij cho' ta'n jalen cu'n yi lajluchaxe'n yi xtxolbil skawutz yi at rmeril tan jale'n kabalajil swutz Ryos tan tu' yil k'uke' kac'u'l. ²⁴Na yi ley Moisés ni'cu'n banak te'tz chi jun q'uicy'lom nitxa'. Na xconak tan makle'n kawutz jalen cu'n tulake'n Cristo. ²⁵Nin yi k'ukewe'n kac'u'l te Cristo, ja jal kabalajil swutz Ryos. Cha'stzun te nk'e'tz tajwe'n jun q'uicy'lom ketz jalu'.

O' mero xonl Abraham

²⁶Tan tu' yi nkocsaj yi yol yi alijt tan Kataj Ryos, ja ko'c tetz me'l cy'ajl i', na ja kok'bej kib tu Cristo. ²⁷Ncha'tz yi je'nle'n a' tkawi', ja lajluchax yi xomcho' te Cristo. ²⁸Qui'c na ban ko o' judiy, nka nk'e'tz o' judiy. Qui'c na ban yi ko o' esclaw nka qui!. Nin qui'c na ban yi ko yaj nka xna'n, na cyakil cu'n o' junit o' tu Cristo. ²⁹Ncha'tz yi ko junit o' tu Cristo, ni'cu'n chi o'-k xonl Abraham. Ej nin yi ko o' xonl i', skacambok te yi oy yi suknak Kataj tetz.

4 ¹Je junt elsaawutzile'j tan lajluchaxe'n yi xtxolbila'tz ḫchiwutzu': Katxume' jun nitxa' yi suk yi taj jun herens tetz. Poro yi quime'n yi taj nin yi ntaxk jatxlij yi herens tetz, ni'cu'n i' tu jun esclaw yi qui'c mebi'l, na txe'n jatxlij yi mebi'l tetz. ²Na at q'uicy'lom tetz. Cha'stzun te qui'c rmeril tan cawune'n i' tibaj yi herens yi suki'nt tetz na apart yi ca'wl tetz jalen cu'n tz'opon yi tiemp yi bixba'nt tan yi taj tan jatxol tetz. ³Ni'cu'n banako' ketz. O' esclaw banak jak' ca'wl e'chk kacstumbr. ⁴Poro yi je'n pon tampuj yi tiemp yi bixba'nt tan Kataj Ryos, nin saj ḫchakol yi jun tal ḫtutuj Cy'ajl tzone'j wi munt tan kelse'n liwr tk'ab e'chk leya'tz. Cho'n mitz'ij te jun xun. Nin judiy i' yi titz'e'n. Nin xom i' te ketz kacstumbr. ⁵Ya'stzun tulejtz bantz kele'n liwr jak' ca'wl e'chk leya'tz, nin tan koque'n ta'n tetz mero me'l cy'ajl Ryos.

⁶Tan lajluchaxe'n yi bintzinin o' me'l cy'ajl i', nin saj ḫchakol yi Espíritu yi Cy'ajl tan najewe'n te kalma!. Ej nin yi jun Espíritu ja'tz yi at te kalma' ilenin na tal: "Ta!", tetz Ryos. ⁷Tan yi xtxolbila'se'j na elepont yi o' mero me'l cy'ajl Ryos. Nk'e'tz o' esclaw. Nin tan tu' yi o' me'l cy'ajl Ryos, nin tan tu' mbi cu'n banak Cristo stk'e' Ryos yi jun herensa'tz sketz yi suki'nt ta'n.

Yi bisune'n Pawl scye'j e' creyent

⁸Ma jalu', je junt xtxolbile'j yi swale' nin scyeru': Yi ntaxk jal Ryos cyanu', tz'amij che'u' cyak'un chirysilu'. Poro iħkaj itz' tzunk e!. ⁹Poro ja wi't che'l'u' liwr ḫchik'ab, na ja jal Ryos cyanu'. Poro yi mero puntil i'tz yi ja chijalu' tan Ryos. Ej nin ko e'u' tetz Ryos jalu', ḫnxac na cyaju' cho'cu' junt tir jak' ca'wl yi e'chk xtxolbila'tz yi qui'c eka'n ta'n? ¹⁰Lastum e'u' na na chixomu' tan ticy'se'n e'chk k'ej chi tane'n yi na jal yi ne'x xaw tu e'chk xeyob, nka alchok k'ejil yi xan ḫchiwutzu' yi e' judiy. ¹¹Cha'stzun te wi'nin na chimbisun na qui cunin batz qui'c jamel wukan yi xna'ke'n tan xtxole'n yol Kataj scyeru'!

¹²E'u' wajwutz, max chic'u'l u!. Pakxok tzaj cyajtza'klu' chi mimban wetz. Chicyajscyenu' e'chk cstumbra'tz. Ncha'tz chinachonku' te'j yi atin tzaj ḫchixo'l'u' qui'c nchin cyuleju' poro yi jalu' na chitzanu' tan tak'le'n bis swetz. ¹³Sak cu'n ḫchiwutzu' yi i'tz yi tan paj tu' yabil yi wupone'n tan xtxole'n yol Kataj ḫchixo'l'u'.

¹⁴Nin yi jun yabila'tz chin xo'wbil nin ban ḫchiwutzu', poro ilenin cyak'u' ama'l swetz. Nin cyak'u' weri ink'ej chi ink jun ángel nka chi ink Jesucristo. ¹⁵¿Ẋe'n tzun nxit yi jun balaj cyajtza'klu'a'tz? Wech na chumbalaj nin e'u' yi xna'ke'n scye'ju'. Jalt nink tan tele'n tzaj quicy'alu' chiwutzu' tan toque'n tetz xel yi wetz inwutz. ¹⁶Ma jalu', tan tu' yi na chintzan tan xtxole'n yi bintzi scyeru', in chicontru' tane'n ḫchiwutzu'.

¹⁷Yi e' subulnaka'tz, nternin na chitzan tan chimoxe'nú', poro nk'e'tz tan jale'n chibanal', ma na yi cyetz cyajbil i'tz yi nink chijatxlen quibu' ske'j tan chixome'nú' scye'j. ¹⁸Ba'n atit kol cho'c tan chimoxe'nú', poro ik tan cyak'ol jun balaj cyajtza'klu'. Chumbalaj nin yi ya'tz cunink cyulejtz, nin nk'e'tz ntin te yi atin ḫchixo'lú!. ¹⁹E'u' wajwutz, na chimbisun junt tir scye'ju'. Cho'n cu'n wutane'n tan bis chi na ban jun xna'n yi na xe'tij tan il tan tule'n yos tuch!. Nin quil tz'el yi jun bisa'tz te inc'u'l jalén cu'n yil wil yil chitz'iju' chi e'u' mero nitxajil Cristo. ²⁰Lastum kajwutz yi quibin ḫchixo'lú' tan talche'n cobox yol scyeru' tan xtx'ixpe'n cyajtza'klu'. Poro qui na pujsx wa'n yi ḫe'n lo' che' wuleju'!

Yi elsawutzil te yi mbi cu'n bajij te Agar tu Sara

²¹Ma jalu' yi e' cyeru', yi na cho'cu' jak' ca'wl yi ley Moisés, ¿qui pe' na cho'cu' tan xtxumle'n yi mbi tz'iba'nt cyen tan Moisés? ²²Je puntile'j yi swale' scyeru': Jalnak cob cy'ajl Abraham. Cho'n titz'e'n jun te jun xna'n yi esclaw tu!. Ma yi junt, cho'n titz'e'n te yi tetz txkel nin. ²³Yi toque'n lac'puj yi jun ni' te yi xna'n yi esclaw tu!, ja oc lac'puj chi alchok jilwutz ni!. Ma yi toque'n lac'puj yi ni' te yi mero txkel ja oc lac'puj tan tele'n cu'n te yi yol Ryos yi alijt cyen ta'n tetz Abraham. ²⁴Yi jun xtxolbila'tz i'tz jun elsawutzil tetz ketz. Na yi cob xna'na'tz na chitzan tan ḫchajle'n cob elsawutzil. Yi jun xna'n yi Agar bi', i' elsawutzil yi e' yi ate' jak' ca'wl yi xtxolbil yi bixba'nt tan Ryos wi'wtz Sinaí. Na cyakil yi e' yi na chixom te yi jun ca'wla'tz, buchij che' chi tane'n jun yaj yi esclaw. ²⁵Nin yi jun xna'na'tz yi na bi'aj Agar, i' jun elsawutzil te yi e' yi ate' jak' e'chk ca'wl yi ak'lij wi'wtz Sinaí cwent Arabia. Ak'lij jun ca'wla'tz tan chixome'n wunak te'j. Ni'cu'n quitane'n yi e' judiy jalu', na chin buchijche' nin tk'ab yi jun ca'wla'tz. ²⁶Poro yi e' yi ate' tk'ab Jesucristo, nk'e'tz buchij che'. Na elnake' liwr jak' yi e'chk ca'wla'tz. Ej nin yi o' ketz ato' tajjal yi jun tx'akaja'tz yi elnake't liwr. ²⁷Ulk tx'akx ḫchic'u'lú' yi xtxolbil yi tz'iba'nt cyen yi na tal:

"A᷇ jun c'oloj xna'n yi qui'c awalbil, tzatzin.

Nin yi a᷇atz yi txe'n cunin awil q'uixbel talaje'n jun ni', bitzin.

Na sjalok mas atz awal swutz yi xna'n yi esclaw."^g

²⁸I bin jalu' e'u' wajwutz, ni'cu'n kutane'n chi banak k'ajtzun kamam Isaac. Suki'nt tan Ryos yi at titz'bil i', nin el k'ab Ryos te'j yi tule'n itz'ok Isaac. Ncha'tz o' ketz jalu', o' yi mero nitxajil Ryos yi suki'nt ta'n tetz Abraham.^h

²⁹Ej nin je junt elsawutzile'j: Yi jun cy'ajol yi qui itz'ij tan porer yi Espíritu Sant, ocnak i' tan buchle'n yi cy'ajol yi itz'ij tan porer yi Espíritu Sant.ⁱ Quib yi banake' cyetz, ite'n nin kutane'n ketz jalu'. Buchij cho' cyak'un yi e' yi nk'e'tz e' mero nitxajil Ryos.

^g 4.27 Is 54.1. ^h 4.28 Gn 12.2. ⁱ 4.29 Gn 21.9.

³⁰Ncha'tz, je junt xtxolbile'j yi tz'iba'nt cyen le tu'j Kataj yi na tal: "Che'lken yi e' yi quibe' tajjal najał."^j Chi mbajij te yi xna'n tu tal yi qui ocnake' tetz tajjal najał Abraham. Qui'c mu'x cycle'n te yi mebi'l Abraham, na tetz cuntu' yi tal yi mero txkel Abraham.

³¹I bin jalu' wajwutz, ni'cu'n o' tu yi tal yi mero txkel Abraham. Na o' me'l cy'ajl Ryos. Nin at kach'iw tan kacambal cyakil yi suki'int tan Kataj tetz. Nk'e'tz ni'cu'n o' chi tal yi xna'n yi qui'c oc tajal te mebi'l Abraham.

5 ¹Ja bin wi't ke'l liwr tan Cristo tk'ab e'chk ca'wl yi ak'ij cyen. Quiwit bin kajwutz. Qui't sc'u'l yi nink kak' kib tan banle'n tane'n yi jun cstumbr yi na bi'aj circuncisión. ²Ba'n bin cho'cu' tan xtxumle'n yi inyole'j yi na wal nin scyeru', yi in Pawl: Ko na cyalu' yi tajwe'n tan banle'n tane'n e'chk cstumbr chi tane'n yi circuncisión, qui'c tzun eka'ntz tan yi quimichil yi banak Jesucristo tan ḥichoje'l kil nin qui'c xac i' ḥichiwutzu!. ³Ej nin swale' nin junt tir scyeru': Alchok scyetz yil sban circuncidar tib tan claxe'n tajwe'n tzun tan bnol tane'n cyakil yi ley yi tz'iba'nt cyen tan Moisés, na ko quil jepon tan banle'n tane'n cyakil yi ley, quil clax. ⁴Cha'stzun te cyakil yi e'u' yi na cyocsaju' yi sjalok chibalajilu' swutz Ryos tan tu' yi na chitzanu' tan banle'n tane'n yi ley Moisés, qui bin k'uklij chic'u'lu' te Cristo. Na ja cyaj chisachkbelu' yi banl talma' Ryos.

⁵Ma yi o' ketz ja wi't jal ketz kabalajil swutz Ryos tan tu' yi porer yi Espíritu Sant nin tan tu' yi k'uklij kac'u'l te yi quimich yi ban Cristo swutz pasyon. ⁶Nin ko junit tane'n kajtza'kl tu Cristo, qui'c na tak' ko banij cho' circuncidar, nka qui'. Yi mas tajwe'n i'tz yil k'uke' kac'u'l te Cristo yi ja quim tetz kaxel, nin yil kachaj yi at lok' ib skuch!.

⁷Ba'n ate'tu' sajle'n. ⁸Na' tzun mo'csan chic'u'lu' tan cyaje'n cyen quilolu' yi chusu'n yi bintzinin tetz? ⁹Na yi Ryos yi oc tan chimoxe'n tzaju' te Cristo, nk'e'tz i' taw yi jun ajtza'kla'tz. ⁹Chinachonku' te'j, yi ntin mu'x tal ni' tx'am na xcy'e' tan xtx'amixe'n cyakil yi k'otil pam. ¹⁰Poro tzinwutz wetz quil chitx'ixpuju' cyajtza'klu', na at Jesucristo tan quich'eye'nu'. Inti yi e' yi na chitzan tan tocse'n chic'u'lu', Ryos tz'ak'on chicaws cye'tz. Nin quil tz'oc Ryos tan xtxumle'n yi mbi jilwutz wunakil e'.

¹¹Yi nink chincawun scye'j yi e' kajwutz yi tajwe'n tan chibnol tane'n yi circuncisión, qui't tzun cho'c e' intanum judiy tan oyintzi' swe'j. Yi ya'tzk tzimban qui'ct tzun ltak' chi'ch c'u'lal scyetz. ¹²Tzinwutz wetz, cyakil yi e' yi na chitzan tan chixux'e'nu' tan banle'n tane'n yi circuncisión mas ba'n tcu'n yi nink chijatxlen quib ḥchixo'lu'!

¹³Ma yi e' cyeru' wajwutz, ja wi't che'lul liwr tk'ab yi e'chk cstumbratz. Poro qui na waj yil cyak'u' ama'l tetz tajbil chiwankilu' tan chijuchulu' mas quilu'. Yi wetz wajbil i'tz yi nink chichaju' chic'ulutxumilu' tu yi lok' ib squibil quibu'. ¹⁴Na yi xe' cyakil e'chk ca'wla'tz i'tz: "Lok'we' cyakil wunak chi na alok' awib atz."^k ¹⁵Poro ko tunin na chibuch tu quibu' tu cyajtza'klu' chi na chichi' quib e' txuc, xcyek yi jun ajtza'kla'tz tan chixite'nu'!

Ba'n pe' lkaban tajbil kawankil, nka tajbil yi Espíritu Sant

¹⁶I bin jalu' yi wetz wajbil i'tz yi nink chixomu' te yi tajbil yi Espíritu Sant. Na yi ya'tzk chibantu', qui't tzun cyak'u' ama'l tetz yi cyeru' cyajbilu'. ¹⁷Na yi ketz

^j 4.30 Gn 21.10. ^k 5.14 Lv 19.18; Ro 13.8-10.

kajbil contr te yi tajbil yi Espíritu Sant. Ej nin yi Espíritu Sant contr i' te tajbil yi ketz kajtza'kl. Na chilab quib squibil quib. Cha'stzun te qui'c rmeril tan kabnol yi ketz kajbil.¹⁸ Yi ko ato' jak' ca'wl yi Espíritu Sant, quibo't tzuntz jak' ca'wl yi ley Moisés.¹⁹ Poro tech cu'n tib yi ko na kaxom te yi ketz kajbil, na na kabén tan xna'ni'n nka yaji'n. Nin na kaban e'chk takle'n yi chin cachí' nin.²⁰ Ncha'tz ko na kaxom te ketz kajbil, na kameje' xchiwutz yi e'chk takle'n yi banij quitane'n, nin na kajoy puntil tan c'alo'n. Ncha'tz ko na kaxom te ketz kajbil, na jal chi'ch c'u'lal skaxo'l, nin na jal oyintzi', na jal xcy'aklil, na jal cyakal mak'mal. Ncha'tz ko na kaxom te yi ketz kajbil, at na ban cu'nt na kaban jun pawor nka jun ba'n poro tan tu' yi at wutz cho' quen te'j. Nin ko na kaxom te yi ketz kajbil na kajatxlen kib tan nuc'le'n junt ketz kacmon.²¹ Nin ko na kaxom te ketz kajbil ntin na el kalma' te yi e'chk takle'n yi at tk'ab junt. Nin o' biyol nak, o' kbarel, chin xo'j nin o' te cyakil e'chk takle'n. Ej nin na kaban mas e'chk takle'n yi ni'cu'n tu yi ja wi't wal. Or bin quilu' yi e'chk ajtza'kla'tz. Benak nin intz'ibal scyeru', or quilu' na yi e'a'tz yi na chibán yi e'chk ajtza'kla'tz qui'c cyopombil cyera'tz kale na cawune't Ryos.

²²Poro kol kaxom te yi tajbil yi Espíritu Sant, sjalok lok' ib skaxo'l nin skatzatzink. Ej nin kol kaxom te yi tajbil yi Espíritu Sant, quil jal oyintzi' skaxo'l, ma na kamuq'ue' cyakil e'chk ajtza'kl cachí' yi na bajij ske'j. Tz'elepon kak'ajab te junt. Kocopon tan xch'eye'n junt. Tz'elepon kak'ab te kayol.²³ Ncha'tz kol kaxom te yi tajbil yi Espíritu Sant, sjalok kac'ulutxumil. Kamake' kib te ketz kajbil. Nin kol kaban tane'n yi e'chk takle'na'se'j yi na wal nin scyeru', cya'l jun tz'a'lón sketz yi na katzan tan pajle'n ca'wl Ryos.²⁴ Na yi o', yi o' tetz Cristo, ja cyaj kilol cyakil e'chk takle'n cachí' yi na pek' kawankil te'j.²⁵ Ja cyaj cyen kilol yi kajtza'kl cachí'. Na ja jal kutz'ajbil ka'n tan porer yi Espíritu Sant. Tajwe'n bin tan kak'ol ama'll tetz yi Espíritu Sant tan toque'n tan kacawe'n.²⁶ Na qui na yub ko na kocsaj kib nim tu kajtza'kl, na yi ko ya'tz kaban ntin na kaxux kib skibil kib, nin na jal chi'ch c'u'lal skaxo'l.

6 ¹I bin jalu' e'u' wajwutz, ko at jun kajwutz yi ja xupsij, ba'n cho'cu' tan xch'eye'n. Poro yil cho'cu' tan tak'le'n tajtza'kl tajwe'n tan xcone'n putzpuj yol cyanu'. Ej nin ncha'tz e'u' chiq'uiicy'lej quibu' bantz qui chibene'nul tul il, na qui cunin batz tz'ul jun pilbil cyeru' tan chipot'ze'nu'.² Ba'n chich'ey quibu' squibil quibu' tan chixome'nu' te Cristo. Ko ya'tz cyuleju', na tzun chitzanu' tan banle'n tane'n yi ca'wl Jesucristo.

³Na ko na kocsaj kib nim tu kajtza'kl, na tzun kasub kib skibil kib.⁴ Cha'stzun te chin tajwe'n cu'n yi o' te'n kama'lan ketz kajtza'kl. Nin ko na lajluchax skawutz yi ba'n ato't, katzatzink bintz. Poro qui na yub kol kayol yi paltil junt, ntin tan xchajle'n yi ketz kabalajil.⁵ Ma na skajunalen cu'n tu kapaltil swutz Ryos.

⁶I bin jalu' e'u' wajwutz: Ko at jun kajwutz yi na tzan tan chichusle'nu' te yol Kataj, tajwe'n yil cyak'u' yi xch'eybil tetz.

⁷E' equi'chu' tan xtxumle'n yi at rmeril tan jople'n wutz Ryos. Na je jun elsawutzile': Yi jilwutz ij yi na oc ka'n ttx'otx' ite'n nin i'a'tz sjalok yil jal cosech.

⁸Ncha'tz tzun kutane'n ketz, ko ntin kajbil cachí' na katzan tan banle'n, sjalok quimichil ka'n. Poro kol kaban yi e'chk takle'n yi na tzatzin yi Espíritu Sant te'j, skacambaje' jun itz'ajbil yi quinin bajsbe'n tetz.⁹ Cha'stzun te icy'i'ch len kapaj tan banle'n yi e'chk takle'n balaj, na tz'ul jun tiemp yi skacambaje' yi jun itz'ajbil a'tz.¹⁰ Cha'stzun te ko na kil yi at tajwe'n tetz alchok wunakil, kabne' bin jun ba'n tetz. Inin pyor ko kajwutz kib tuch!.

Stzajsbil wi' yol Pawl

¹¹I bin jalu' e'u' wajwutz mben intz'ibal cobox yole'j scyeru' tan ink'ab. Nin chin lmaklen nin nwulej stz'ibe'n tetz. ¹²Yi e' yi na chitzan tan banle'n puers scyeru' tan chibnolu' tane'n yi circuncisión, ntin na chitzan tan banle'n puers scyeru' tan jale'n cyetz chik'ej x̄chiwutz yi cyetz chicmon, bantz quil chibuchlij cyak'un. Na x̄chibuchlok ko ntin lcyal yi x̄chic laxoku' tan yi quimich yi mban Cristo. ¹³Poro yi e'a'tz yi na chixom tan banle'n tane'n yi circuncisión, qui na chijepon tan banle'n tane'n yi ley Moisés. Na ntin na chitzan tan chibanle'n circuncidaru' tan jale'n yi cyetz chik'ej. ¹⁴Poro yi in wetz qui na chintzan tan joyle'n wetz ink'ej. Ntin na waj yil jal k'ej yi xtxolbil yi at cuybil kapaj tan yi quimichil yi ban Kajcaw Jesucristo swutz pasyon. Na tan tu' yi nquim i' swutz pasyon tan incolpe'n qui'c wocle'n te yi e'chk takle'n tetz tzone'j wuxtx'otx!. ¹⁵Na qui'c na tak' sketz ko banij cho' circuncidar, nka qui!. Poro yi mas tajwe'n i'tz yil jal jun ac'aj kajtza'kl. ¹⁶Tak' tzaj bin Kataj yi banl tu yi tzatzin paz squibu' yi e'u' yi xomche'u' te yi ajtza'kle'j, yi nwal scyeru!. Nin tak' tzaj Kataj yi banl i' squibaj yi e' mero tanum i!. ¹⁷I bin jalu' e'u' wajwutz qui't na waj yil chibantu' e'chk takle'ne'j yi na tak' bis swetz. Cunin pe'k yi e'chk ch'il yi at te yi inwankil, poro ya'stzun techl yi in jun mero x̄chakum Jesucristo.

¹⁸E'u' wajwutz, tak' tzaj bin Kajcaw Jesucristo yi banl squibu!. Amén.